

פרס ון ליר לכתיבה מסאית תשפ"ד - 2024

מטרת הפרס

פרס ון ליר לכתיבה מסאית מבקש לעודד כתיבה מסאית יצירתית שפורצת גבולות דיסציפלינריים; כתיבה שבכוחה להצית את הדמיון ולעורר את התודעה, ובתוך כך לשפוך אור על מצבי קיום, על דמויות ועל אפשרויות חיים, ולהציע להם משמעות.

הנושא השנתי

בכל שנה בוחר מכון ון ליר נושא לתחרות הכתיבה המסאית. הנושא שנבחר לשנת תשפ"ד - 2024 הוא **הכנסת אורחים**.

המושג **הכנסת אורחים** מצביע על נכונותה של המארחת לפתוח לרווחה את שערי ביתה בפני האורח, ובכללו האורח הלא קרוא, הבלתי מוכר, הזר ואולי אף המאיים, ולהאיר לו פנים: להתפנות אליו ולצרכיו; לפנות לו מקום וזמן; לקשור עימו שיחה. האם פניות כזו היא ממין האפשר? האם היא רצויה? האם ייתכן שרחל אדרי מאופקים או כוכבה לוי ממלון סבוי הצליחו להתגבר על הפחד מפני המחבלים שפרצו למרחב שלהן, ולנהוג עימם מנהג הכנסת אורחים? האם אפשר להבחין במרחב הזה בין מארח לאורח?

היחסים בין מארח לאורח הם מורכבים ומעוגנים במערכת התניות תרבותית עמוקה, שבנויה על תנועה מתמדת בין פנים לחוץ ושמיועדת גם לאפשר וגם להגביל את הכנסת האורחים. מערכת התניות זו היא נושא שהדיון הפילוסופי, האתי, הפוליטי והמשפטי נדרש לו החל מימי אברהם אבינו, עבור לערי המקלט התנ"כיות, וכלה בקאנט, לוינס ודרידה. דיון זה עוסק בסוגיות שנוגעות לריבונות, לגבולות, לפליטות ולהגירה, לבעלות, לשייכות ולזרות; דיון שנקודת המוצא שלו נעה בין הפנטזיה על הבית כמבצר סגור לבין הפנטזמה של הבית כאוהל שברירי שכנפותיו פתוחות לרוח.

דומה שבימים שעוברים עלינו פוטנציאל האיבה ממומש באופן המגיף לחלוטין את הפרדיגמה של הכנסת האורחים האברהמית למול המחסומים הביטחוניים, הפוליטיים, החברתיים, המגדריים והאידיאולוגיים המבקשים לבצר את הבית מזה והמפקירים אותו מזה, אבל דווקא ימים אלה מציתים את בלוטות הדמיון לחשיבה על הכנסת אורחים. נושא התחרות השנה הוא הזמנה לארח ולהתארח בשאלות מעין אלו ואחרות.

הפרס

למחברת המסה הזוכה בתחרות יוענק פרס בסך 10,000 ש"ח. המסה הזוכה, ולפי שיקול הדעת של ועדת השיפוט גם מסות אחרות שתצוינה לשבח, תפורסמה בכתב העת "הזמן הזה".

תקנון התחרות – לתקנון התחרות הכנסו לקישור התקנון

הכולל מידע ופירוט על הנושאים האלה:

- מאפייני הכתיבה המסאית ואמות המידה להערכתה
- אפיון הנושא השנתי וכמה מהשאלות שעולות ממנו
- תנאי הסף להגשת המסה לתחרות
- הרכב ועדת השיפוט ותהליך ההערכה והשיפוט
- אופן הגשת המסה לתחרות

את המסה יש לשלוח בעותק דיגיטלי על פי התנאים המפורטים בתקנון לדוא"ל masot@vanleer.org.il

המועד האחרון
להגשת המסה

שלישי

כ"ד בתמוז

30.7.24